

АРХИТЕКТУРА®

3**2012**

Издание на Съюза
на архитектите в България
Списание за архитектурно творчество,
архитектурна теория и критика

- the residence exclusive club
- mall галерия ст. загора
- офис сграда софия
- НОВИЯТ ПЪП НА СВЕТА

Фирми взели участие в реализацията на обекта:

"ЦСТ Строй Инженеринг" ЕООД - главен изпълнител на ремонта и реставрацията

"Интер Системс" ООД - инсталиране на системи за пожароизвестяване и охрана "Esse by Honeywell",

видеонаблюдение "Суас сра", фоново и дискотечно озвучаване "Bose" и сценични ефекти

"ЕС КА ВЕ ТРЕЙД" ООД - бар плотове от технически камък "TechniSton

"ИКИС Студио Лайт" - светещи подове, тавани и обеми

"NS Parquet" - доставка и монтаж на масивен паркет

сграда
на 2011

архитектурно бижу в сърцето на София

ремонт, преустройство, реставрация, консервация и адаптация на съществуваща сграда в София

инвеститор: „Болса“ ЕООД

проект: „Иноарх“ ЕООД, гл. проектант: арх. И. Дишлчиева, констр. инж. Дончев, ОВ: инж. Хаджиев,

ЕЛ: инж. Бъчваров, ВК: инж. Кирова

интериори: арх. Пенка Станчев а

реставрация: „Николай ОМ“ ЕООД, Николай Иванов, Томас Зиковски, Светослав Зиковски, Костадин Ненов

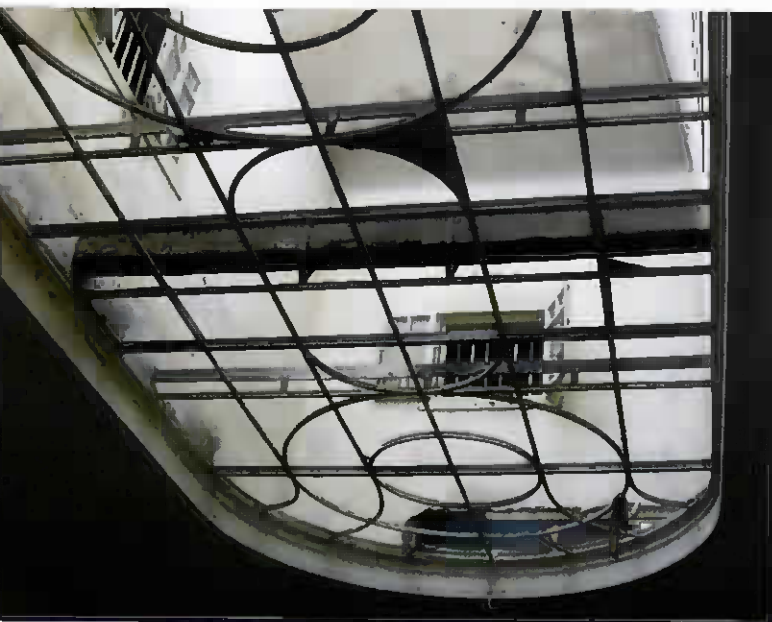
IKIS

ИКИС Студио Лайт
1528 София
Гара Искър (Бивш Асансьорен завод)
ул. "Паруик Неделчо Бичев" 2, ет. 6

Тел.: 02/ 979 92 90, 979 92 91
Факс: 02/ 979 22 09
e-mail: office@ikis-st.com

Шоурум: 1880 София Бул. "Валтера" 88,
Тел-факс: +359 2 953 13 26,
+359 2 959 23 76
e-mail: hdd@ikis-st.com
www.ikis-st.com

think green
think different

Бившата жилищна сграда на Димитър Яблански на бул. „Цар Освободител“ в София е една от най-представителните творби на австрийския архитект Фридрих Грюнангер в България. Той е автор на проектите на няколко от най-значимите обществени сгради от Следосвобожденския период на нашата страна.

В типологично отношение сградата е изявен представител на архитектурата на жилищните сгради на българския социален елит и е емблематична за нашата столица. Нейният първи собственик – Димитър Яблански, кмет на град София в периода 1897-1899 г. и министър на обществените сгради, пътищата и благоустройството през 1899 г., е и обществена фигура с огромен принос за изграждането на европейския облик на България след Освобождението, както и на социалния и културния живот на столичния град в края на XIX и началото на XX век.

Инвестиционните намерения на възложителя са да адаптира двуетажната жилищна сграда към функцията на клуб с ресторант от висока категория.

В процеса на проектиране и адаптиране на съществуващата жилищна сграда към функцията на сградата с обществен достъп, както е един клуб с ресторант, проектантите подхождат внимателно към съществуващата конструкция, разпределение и интериор.

В рамките на съществуващия сутерен са разположени всички обслужващи помещения на бъдещия клуб-ресторант.

Съществуващото второ стълбище и пристроените към сградата асансьори във вид на стъклени кутии, го правят равностойно с главното. Главният вход на сградата от запад, отвежда в главното фоайе с централно разположена елегантна дървена стълба до втория етаж. Фоайето е осветено чрез декоративен витраж.

Това е основното ниво на ресторанта, а залата към бул. „Цар Освободител“ е най-представителната част от него поради уникалното си разположение. На второто ниво на клуб-ресторанта са помещения няколко зали с по-камерен характер и съответните обслужващи помещения. На подпокривното ниво на сградата, достъпно за посетителите и персонал от второто стълбище и асансьорите, е развит пиано бар. Асансьорните клетки са изградени от метална конструкция, облечени с окачена стъклена фасада.

Дървените дограми се подменят с нови, по образец на съществуващите. Всички богати гипсови орнаменти се запазват и реставрират. Дървената покривна конструкция се подменя с метална, следваща контура на съществуващия покрив, което дава възможност за пълноценно използване на подпокривното пространство.

Подменят се по образец покривното покритие от цинкова ламарина и съществуващият оберлихт.

В конструктивно отношение всички силно напукани носещи тухлени стени, се торкретират и се армират, за да се премахнат бъдещи напуквания и да се укрепят стените. Преди изграждането на торкрета всички големи пукнатини се ижектират с циментови разтвори. Така се получават армирани тухлени шайби, които осигуряват сградата на земетръс.

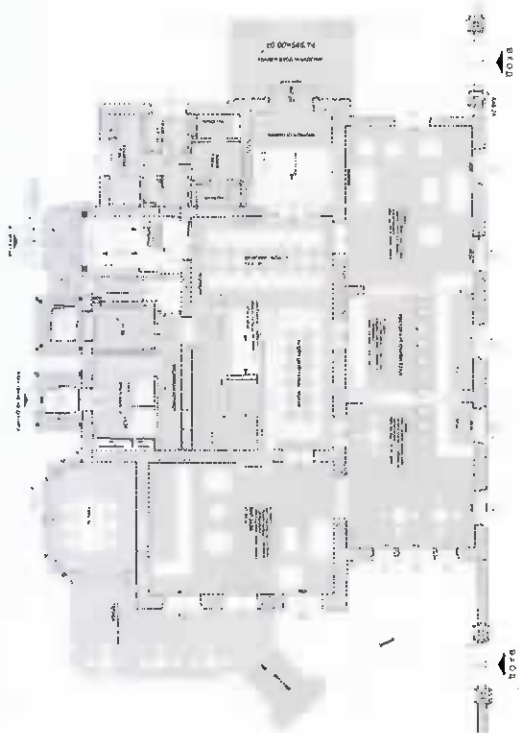
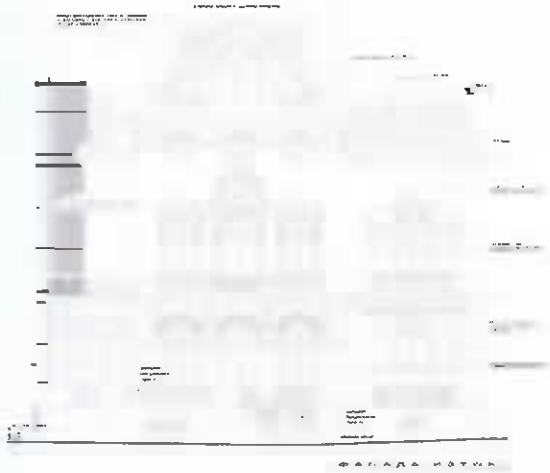
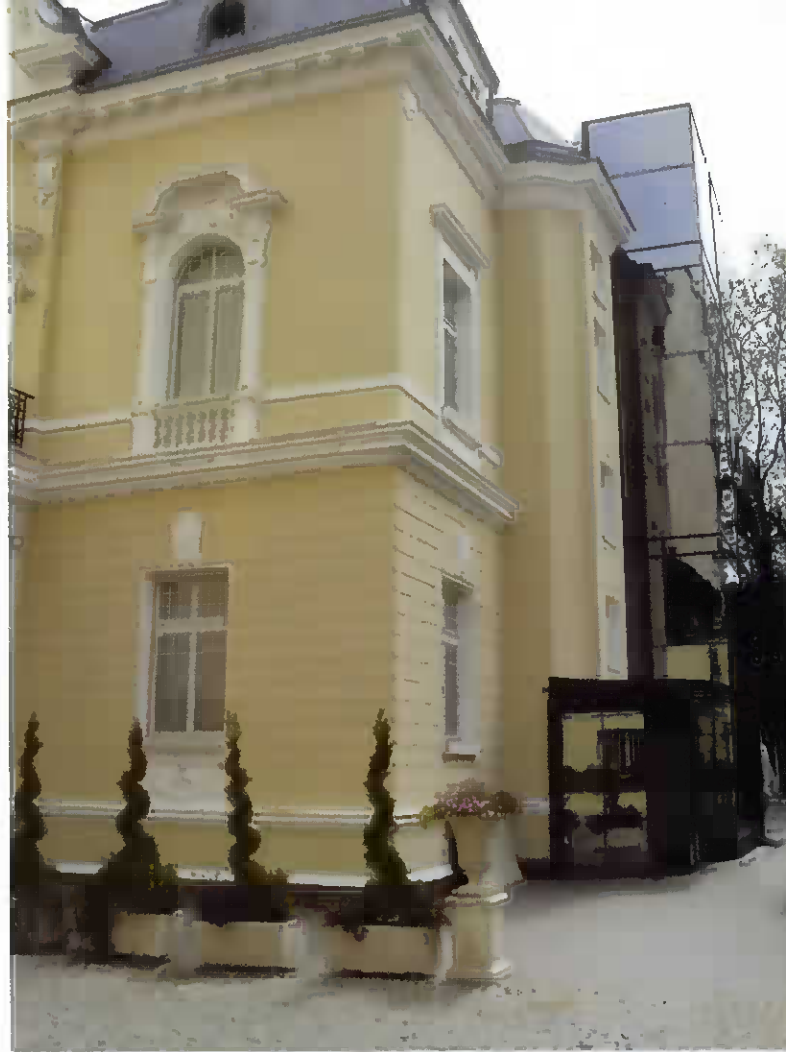
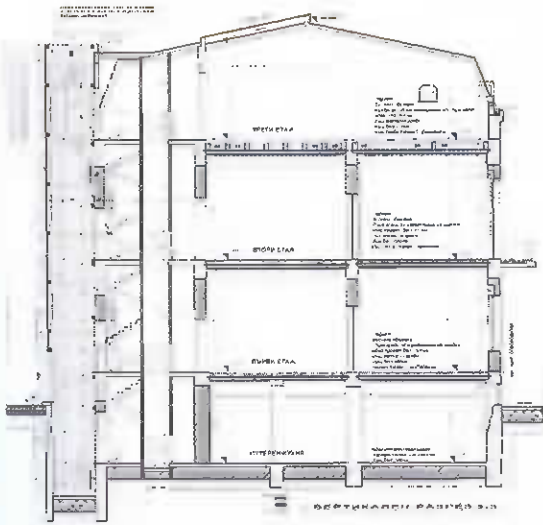
Плочите се изливат върху ЛТ ламарина с височина 40 мм. При тази конструкция на плочите навсякъде се прави окачен таван с гипсофазер, върху който се изграждат фризове и орнаменти. По този начин се създава и по-корав хоризонтален недеформируем диск за сеизмичните усилия.

Във фасадно отношение е извършено прецизно и дълго почистване на цялата пластична украса, укрепване и внимателни ретуши, заснемане и възстановяване на елементи, включително и най-трудните, силно повредените „охлюви“ високо на Източната фасада.

Предвид тежкото конструктивно състояние на къщата и сериозното увреждане на някои от уникалните тавани, е предприета стара технология – смесена техника на повърхностен слой гипс, с изключително голяма сложност.

За да се спасят детайлите, профилите по фасадата, прецизно са свалени отпечатъци и е извършено композиционно заснемане. Според тези калъпи се изработват всички орнаменти, както и изключително трудната куха отливка на завършващия Р-профил на главния корниз на сградата. ●

арх. Илка Дишлиева

Върнахме красотата на пространствата

Откъде започнахме работа

Когато за пръв път отидох да видя къщата, там вече се изливаха укрепващи бетонни стени. Следите на заварената разруха все още бяха видими – плочи с големи отвори с опасност от пропадане, напукани стени, разбити дървени ламперии и дърворезбовани парапети, липсващи мраморни камини и кристални огледала, богато декорирани гипсови тавани в лошо състояние. Но зад целия погром прозираше духа на сградата и красотата на пространствата.

Заданието

Според заданието на инвеститора сградата трябва да се превърне в частен клуб. На първия етаж да има уиски-бар, на втория – ресторант, а в мансардата – нощен клуб, тип пиано-бар. Стигна се до общо мнение, че резултатът трябва да бъде класически като визия, но да носи отпечатъка на съвременното, на днешната епоха, а не да бъде възстановка или реставрация на декорацията от миналото.

По изискване на Института за паметниците на културата, много от характерните елементи от интериора трябва да бъдат запазени и възстановени – стълбицето, ламперии, стенните декорации във входното фойе, таваните.

Идеите

Изправяйки се пред задачата да се даде нов живот на една от най-емблематичните сгради в София, първата ми реакция бе на вцепенение. Не исках да се прави пълна възстановка на декора от миналото – това би било опит за реставрация. Желанието ми бе новото предназначение на сградата да биха звучали едновременно декорация. Едновременно с това си давах ясно сметка, че не трябва да приблгвам към пост-класическите образци на съвремените ни (а ла Марсел Вендерс например). В контекста на сградата те биха звучали евтино и не на място. Така, търсейки някакъв тип равновесие между старо и ново, малко по малко стигнах до решенията.

Входните зони запазват в голяма степен автентичните си декоративни елементи – стълба, ламперия, колона с дърворезба. Към тях, като контрапункт, са добавени модерни осветителни тела с проста геометрична форма. Акценти са фотьойлите с високи облегалки и витражите на неизползваните врати към залите на бара. Подовата настилка е изработена от три типа гранит. Фигурите и светлосилата на материалите създават оптически ефект, взаимстван от ренесансовата италианска архитектура.

В залите на първия етаж (там, където някога е била дневната зона на къщата) е организиран нощен бар. Задачата е той да бъде тежък, тип уиски-бар, напомнящ тези в лобитата на скъпите хотели. Затова и решението съдържа елемент на драматичност. Използвани са тъмночервено и черно, в съчетание с еле-

менти от дърво в тъмен байц. Голямата зала, състояща се от три пространства, е доминирана от масивен бар, чието разположение има за цел да ги обедини. Лицето на бара е от осветен „златен“ оникс. При входа е организиран подиум с три зони с мека мебел. Малката зала (с камината) по първоначалния проект бе изцяло обзаведена с мека мебел в четири групи. В последствие, по желание на възложителя, там също се обособи втора зала с високи бар-маси. Текстилните тапети на стените, едрите обеми на полилеите и аплиците в черно, текстилът на завесите с тяхната дискретна лъскавина, са елементи от декорацията, които се налагат в решението. Те са допълнени от дискретните полутонове на кожите и текстилите на мебелите, както и от богатата палитра на стъклата на витражите. Тоалетните към този етаж са решени в същата гама /червено и черно/, но вместо да се залага на класическата декорация, стенните облицовки са релефни и с геометрична модерна визия.

Новата функция на втория етаж (някога етаж със спалните в къщата на Яблански) е ресторант. Идеята бе да се създаде светло място с лека и свежа цветност. Залите са три – основна тройна зала, малка зала със зимна градина към нея и VIP-зала. Стените на всички помещения са облицовани с тапети с разнообразни дискретни фактури и различни нюанси на бежови цветове. Върху тази дискретна основа са надградени решения в две тоналности – синьо със зелено и лилаво. Дискретността на цвета и нюансите тук играят важна роля. Акценти в помещенията са полилеите – съвременни реплики на класическите с издължени пропорции. Тоалетните на този етаж са продължение на свежата и дискретна игра на полутонове и детайли.

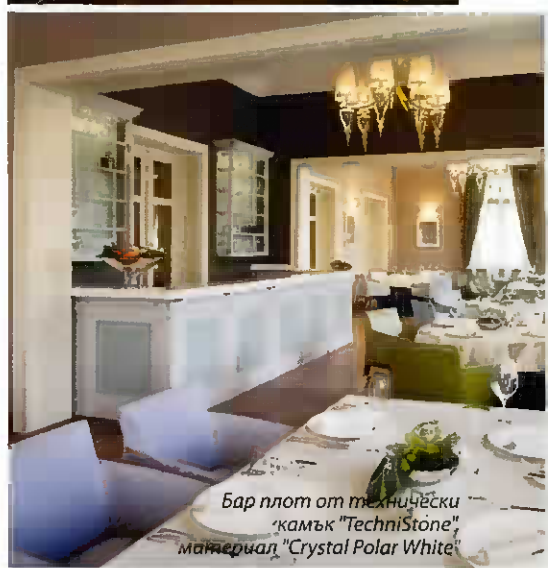
Подпокривното пространство на къщата някога е било използвано само с обслужващи функции. Днес там е организиран нощен клуб, тип пиано-бар.

Решението този път е много различно от това за първите два етажа. Стъпвайки на факта, че той ще функционира само нощно време, интериорът е изграден изцяло със светлини. Основни и налагащи елементи в него са светещият под в основното пространство при пианото, светещите тавани над сепаретата на подиумите и обеми от обзавеждането, които също светят. Всички тези елементи са изработени така, че да позволяват промяна на цветността им – в различните дни интериорът се преоцветява в червено, зелено, розово, синьо или жълто.

Сферите на осветителните тела, представляващи мрежа от диоди, завършват композицията във вертикала. Тоалетните на този етаж са решени в черно и бяло, като контрапункт на цветността в пиано-бара. ● арх. Пенка Станчева

Бар плот от технически камък "TechniStone" материал "Starlight Brown"

Бар плот от технически камък "TechniStone" материал "Crystal Polar White"

INTER SYSTEMS

<http://www.intersystems.bg>

- ✓ Пожароизвестяване
- ✓ Видеонаблюдение
- ✓ Охрана и контрол на достъпа
- ✓ Пожарогасене
- ✓ Озвучаване и оповестяване

Honeywell

София 1151, с. Лозен, ул. Съединение 301,
тел. +359 2 419 9200, факс. +359 2 419 9226, e-mail: office@intersystems.cc

История на реставрацията

Творчески колектив - "Николай ОМ" ЕООД, Николай Иванов, Томас Зиковски, Светослав Зиковски, Костадин Ненов, Елизабет Пенкер (Виена, Австрия), В различни периоди в реставрационния процес участват над 20 художници. Консултант - Клаус Ведених (Виена, Австрия)

Животът на Твореца е Приключение и по пътя на целенасоченото му развитие Неочакваното е често случващо се. От ранните си младежки години стотици пъти съм минавал край тази къща, винаги тя ми навяваше нещо особено и чувството, че имам общо с нея един ден се реализира! Невероятно!

Днес след почти 2 години работа за целия наш екип, усещането на Удовлетворение от крайния резултат е най-важното - с усмивка слушаме думите на многобройния преминаващ поток от хора.

Предизвикателствата в началото бяха плашещи и много – топ-архитектурен паметник в сърцето на столицата, дълга публична дискусия около него от най-видни експерти, тежко състояние и на конструкция, и на пластика, конкуренция с концепциите на други фирми, ние като нова генерация творци... Аз без колебание постъпих така както е постъпил Д. Яблански преди 105 години - повиках консултантите от Виена, защото при този процес нямаше място за грешки, както и поради причина, че в България Щукатурната пластика не е детайлно изучена като технология на възстановяване. Ние започнахме със 100% реставраторски подход - запазване на съществуващата пластика, укрепване и ретуширане, както и възстановяване на липсващите елементи, които поради повтаряемостта си можеха да се възстановят чрез заснемане. Проби и анализ на всички използвани от Андреас Грайс материали бяха анализирани в лаборатория във Виена. Всички анализи и технологични предписания бяха извършени от Klaus Wedenig - един от водещите реставратори във Виена, а целия технологичен процес на място беше ръководен от Елизабет Пенкер – скулптор и реставратор. Основният екип - братята Томас и Светослав Зиковски и скулпторът Костадин Ненов, и още около 20 художници, работихме

върху цялостната реставрация. Прецизно и дълго почистване на цялата пластична украса, укрепване и внимателни ретуши, заснемане и възстановяване на елементи, като най-трудно беше със силно повредените "охлюви", високо на източната фасада. Грайс е изпълнил тънки отливки от романцимент през 1905 г. – нов и скъп материал. Някои от тях сега бяха събрани от десетки натрошени парчета и закрепени с най-нови неръждаеми анкери. Любопитно бе и възстановяването на безвъзвратно загубените скулптури от корниза на източната фасада. Десетки снимки от същата епоха, които аз лично направих при обиколката ми на подобни обекти - Загреб, Виена, Будапеща, Триест и др., бяха изходните модели за новите скулптури, чийто мащаб и пропорции бяха съхранени след дълго взирание в оцелелите стари снимки на къщата. Всичко това бе допълнено от работата на "Еко Арт" - Бургас върху корнизите и мазилките в стриктно сътрудничество с главния изпълнител „ЦСТ Строй Инженеринг“. Топърва предстоеше най-тежкото предизвикателство - уникалните тавани и фойе на първия етаж. При тежкото конструктивно състояние на къщата, те бяха сериозно увредени и не можеха да се съхранят. Всички тези орнаменти бяха изградени по стара технология – смесена техника на повърхностен слой гипс с изключително голяма сложност. Тогава ние реализирахме единственото възможно, за да не ги загубим - прецизно бяха свалени отпечатъци и бе извършено композиционно заснемане. Отново според тези калъпи бяха изработени всички орнаменти, като особено сложно бе с кухата отливка на завършващия Р-профил голям корниз. Изхождайки от сложността на композицията и релефа мисля, че тук бе реализиран за първи път в България подобен процес на възстановяване. ●

Николай Иванов